

ПОЛОЖАЈ И ЗАШТИТА ПАЦИФИСТА, ПРИГОВАРАЧА САВЕСТИ И ПРОТИВНИКА РАТА У ОРУЖАНИМ СУКОБИМА И ПИТАЊЕ ЊИХОВЕ ПРЕПОЗНАТОСТИ У ЖЕНЕВСКОЈ КОНВЕНЦИЈИ И МЕЂУНАРОДНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

др Сања Петковска

Научни сарадник, Институт за криминолошка и социолошка истраживања

Приговор савести је назив институције одбијања учешћа у оружаним сукобима из разлога који могу бити узроковани верским, моралним, политичким или неким другим убеђењима. Феномен одбијања учешћа у оружаним сукобима и анти-милитаризма у неким контекстима се такође назива и пацифизам или анти-ратни активизам, а појединци и групе који се боре за препознавање овог става и његовог правног препознавања бројни су како у свету, а присутни и на нашим просторима. Циљ овог рада је двострук. Поред историјског прегледа и појмовног одређења феномена, рад ће анализирати појам у контексту Женевских конвенција и поставити питање (не)адекватног препознавања овог проблема у склопу међународног права. У склопу овог задатка, претражиће се и представити различите иницијативе да се заштите приговорачи савести и њихов положај, као и право да се ужива и подржи одбијање ратних ситуација. Као други циљ рада претражиће се постојање приговора савести током оружаних сукоба у бившој Југославији и активности спроведених са циљем популаризације и признавања права на приговор савести у овом контексту. Поред приказа пронађених трагова овог покрета, анализа ће се позабавити и ставом међународне заједнице према овој маргиналној категорији људи чије су припаднице биле на пример чланице невладине организације Жене у црном из Београда и званичним и незваничним реакцијама по том питању.

Кључне речи

Женевска конвенција, приговор савести, анти-милитаризам, међународно право, правни статус